

# Το «Ψυγείο» και «Η μητέρα μου η Μήδεια»

«Η μητέρα μου η Μήδεια» του Χόλγκερ Σιόμπερ από τον ΘΟΚ. Μετάφραση: Γιώργος Νεοφύτου. Σκηνοθεσία/Κοστούμια: Σουζάνα Τρεσίλιαν. Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Κουκουμάς, Σταύρος Τάρταρης. Παίζουν: Ξένια Μιχαήλ, Χρήστος Πολυμενάκος

**ΠΕΡΣΙ** με το «Ναρκοπέδιο» της Πάμελα Ντουρ παρακολούθησα την πορεία του Θεάτρου Βαλίτσας από την πρώτη παρουσίαση στο ασφαλές περιβάλλον της σκηνής του Αγ. Αντρέα μέχρι την παράσταση σε μια τάξη Β' Λυκείου. Είχα την επιφύλαξη, ή μάλλον την έντονη περιέργεια, μήπως η συνύπαρξη των θεατών και των ηθοποιών σ' ενιαίο χώρο, χώρο της δράσης, και η αφαίρεση της κάλυψης στο σκοτάδι μιας συννηθισμένης θεατρικής αίθουσας, θα ωθήσει τους μαθητές σε αμνηχανία, θ' αφαιρέσει τη μαγική σύμβαση του θεατρικού παιχνιδιού. Διαψεύστηκα... πανηγυρικά. Το δρώμενο στην τάξη όχι απλώς «δίδαξε» το πολύτιμο ανθρωπιστικό μήνυμα του έργου, αλλά και συνεπήρε τους θεατές ως το ζητούμενο σε κάθε θεατρική παράσταση βαθμό της εγκατάλειψης εαυτού και «μετοίκησης» στον παρουσιαζόμενο κόσμο. Οπαδός πια του θεσμού, περίμενα τη φετινή παραγωγή.

Θεωρώ ότι το έργο του Αυστριακού συγγραφέα Χόλγκερ Σιόμπερ «Η μητέρα μου η Μήδεια» δεν έχει τα απαραίτητα προσόντα για μια τόσο άμεση αναμέτρηση με τους νεαρούς θεατές στο δικό τους «γυμναστήριο». Το έργο πραγματεύεται δύο μοτίβα: του χάσματος στις σχέσεις γονιών-παιδιών (πιο χάσμα δεν γίνεται, εδώ που τα λέμε, παρά εκείνο μεταξύ της Μήδειας και των παιδιών της) και της μετανάστευσης με όλο το φάσμα των συναφών προβλημάτων. Ξετυλίγοντας τα δύο αυτά θεματικά νήματα, η αρχή των οποίων βρίσκεται, κατά τον συγγραφέα, στο κουβάρι του αρχαίου μύθου, οι δύο ήρωες του έργου, μιλούν στο ακροατήριο για πράγματα που αφορούν πολλούς από τα σύγχρονα παιδιά. Όμως οι λέξεις «μιλούν» και «ακροατήριο» όχι απλώς περιγράφουν, αλλά και εξαντλούν το δρώμενο. Το έργο του Σιόμπερ δεν απέκτησε δικό του μύθο, δική του δομή, δική του σύγκρουση. Οι χαρακτήρες του αποτελούνται από λόγια, υλικό ευτελές και ανεπαρκές για να έχει το πραγματικό όφελος εκείνο το κοινό για το καλό του οποίου γεννήθηκε ο θεσμός του Θεάτρου Βαλίτσας. Επειδή οι δύο ηθοποιοί της παράστασης, η Ξένια Μιχαήλ και ο Χρήστος Πολυμενάκος, δεν έχουν στη διάθεσή τους ούτε μύθο, ούτε ψυχολογικό «σώμα» των ρόλων τους, γι' αυτό με την καθοδήγηση της σκηνοθέτιδας Σουζάνας Τρεσίλιαν αναγκάζονται να δίνουν υπερβολική έμφαση στα λόγια. Το παίξιμό τους θυμίζει έντονα τη στερεότυπη манιέρα των παιδικών παραστάσεων, όπου οι μικροί θεατές δέ-

χονται αυτή τη σύμβαση-να παίρνουν τους μεγάλους ηθοποιούς για μικρά παιδάκια. Με τους έφηβους τα πράγματα θα είναι δύσκολα.

«Το Ψυγείο» του Κορί από τη Θεατρική ομάδα «Όλβος». Μετάφραση: Μιλτιάδης Ράπτης. Διασκευή-σκηνοθεσία: Παναγιώτης Λάρκου. Βοηθός σκηνοθέτης: Βασιλική Κυπραίου. Μουσική: Γιώργος Κολιάς. Σκηνικά-Κοστούμια: Έλενα Νοβάκοβιτς. Σχεδιασμός φωτισμού: Γιώργος Λάζογλου. Παίζουν: Ευτύχιος Πουλλαΐδης, Πέτρος Γιωρκάτζης, Γιώργος Κολιάς, Παναγιώτης Λάρκου.

Στο πρόγραμμα της παράστασης η Θεατρική Ομάδα «Όλβος» αυτοσυστήνεται ως «Ευτύχιος Πουλλαΐδης με τους Los Poullaidos Felicitatos». Πιστεύω πως ο Ευτύχιος Πουλλαΐδης έχει κάθε δικαίωμα να είναι και ο ίδιος Felicitatos. Η συνεργασία του με τον σκηνοθέτη Παναγιώτη Λάρκου υπήρξε ιδιαίτερα γόνιμη, στα όρια της έκπληξης.

Ο σκηνοθέτης έπαιξε με την αναγνωρισιμότητα του βετεράνου ηθοποιού, ώθησε τον Ευτύχιο Πουλλαΐδη να χρησιμοποιήσει τον εαυτό του σε κόντρα ρόλο.

Αναπάντεχα συνάντησα το θέα-

τρο που αγαπώ, το θέατρο που δεν φοβάται το κλουνίστικο κωμικό στο δρόμο προς την τραγωδία, το θέατρο που κρατάει ζωντανό το στοιχείο του αυτοσχεδιασμού (παρά απλώς να παγιώνει στην παράσταση τα αυτοσχέδια ευρήματα των προβών), το θέατρο που ξεκινά επαγωγικά από τα επιμέρους, όπως είναι η μοναξιά ενός γερασμένου τραβεστί, και πηγαίνει προς τα πανανθρώπινα. Ο Λάρκου επιδεικνύει την ικανότητα να αναπαράγει στη σκηνή το γνήσιο σουρεαλιστικό στοιχείο που χαρακτηρίζει τη γραφή του Κορί. Η ίδια η γνωστή για δεκαετίες όψη του Ευτύχιου Πουλλαΐδη με το γυναικείο ταγιέρ, το γκροτέσκο με τη μορφή της τρομερής μητέρας, το αναποδογυρισμένο κίτς της «γιορταστικής» ατμόσφαιρας των γενεθλίων, οι περαστικοί βιαστές, η τριπλασιασμένη στη σκηνή υπηρέτρια Γολιάθα, όλα αυτά γεννιούνται από την αισθητική του κειμένου, αλλά και αυξάνουν τη θεατρική υπόσταση του μονολόγου. Η διαβρωτική, τρομακτική τραγικότητα της εγκαταλειμμένης ανθρώπινης ύπαρξης στα όρια της ανυπαρξίας προβάλλει μέσα από τα κουρελιασμένα περιτυλίγματα της παράστασης. Η ζωντανή μουσική στηρίζει πολύ την υπόλοιπη δράση. Το τρίο των Los Pollaidos Felicitatos αποτελείται από τον πολύ καλό Πέτρο Γιωρκάτζη (η κυρίως Γολιάθα), τον συνθέτη της θεατρικότητας μουσικής της παράστασης Γιώργο Κολιά και το Παναγιώτη Λάρκου που παρακολουθεί από κοντά τα πράγματα που όντως βαίνουν καλώς.

**Θέατρο**

ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ